

LUOMUINSTITUUTTI

Millä keinoin on mahdollista saavuttaa hallituksen asettamat luomutavoitteet

Jaakko Nuutila, ETM (väit.)

Luomuinstituutti

Lisää Luomua! ohjelma

- Julkistettiin vuonna 2013
- Tavoitteena saavuttaa vuonna 2020
  - Luomulle 20 % osuus peltopinta-alasta
  - Kolminkertaistaa luomumarkkinat ja laajentaa valikoima kattamaan tarpeet
  - Valtionhallinnon keittiöiden tarjoamasta ruoasta 20 % luomua

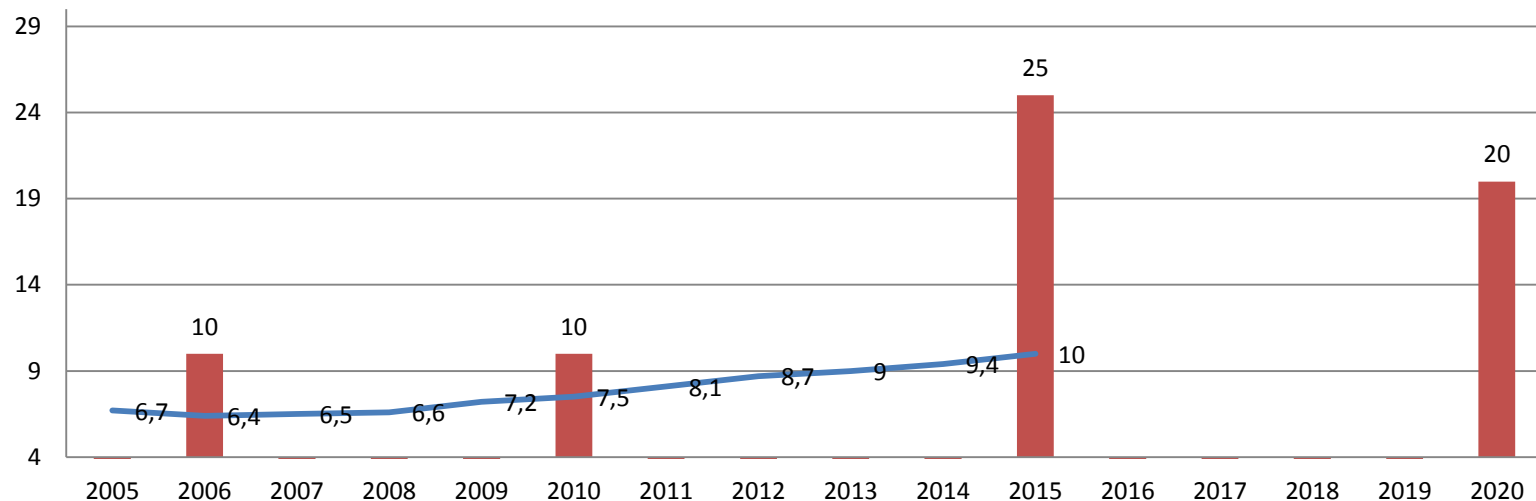
Ohjelman taustalla

- *”Tarvitsemme tuotteita, tuotantoa ja tuotantotapoja, jotka eivät ole haitallisia ympäristölle, ihmisten ja kasvien ja eläinten hyvinvoinnille ja terveydelle”*
- Antaako tämä ymmärtää, että meille nyt tarjottava ruoka on haitallista???
- Tavoitteita ei ole konkreettisesti perusteltu
- Saman tavoitteen ovat asettaneet Itävalta vuoteen 2013, Ruotsi 2014 ja Slovenia 2015
- Onko Suomen tavoite todellinen tai vain kosmeettinen?
”Koko valtioneuvosto on luomuohjelman takana”

Epärealistiset tavoitteet vai välineet?

- Vuonna 2013 oli pinta-ala 9 % ja markkinat 215 M€
- Nyt pinta-ala on 10,6 % ja markkinat 265 M €
- Tarvitaan 18 % vuosittainen kasvu pinta-alaan ja 26 % vuosittainen kasvu markkinoihin, jotta tavoitteet saavutetaan

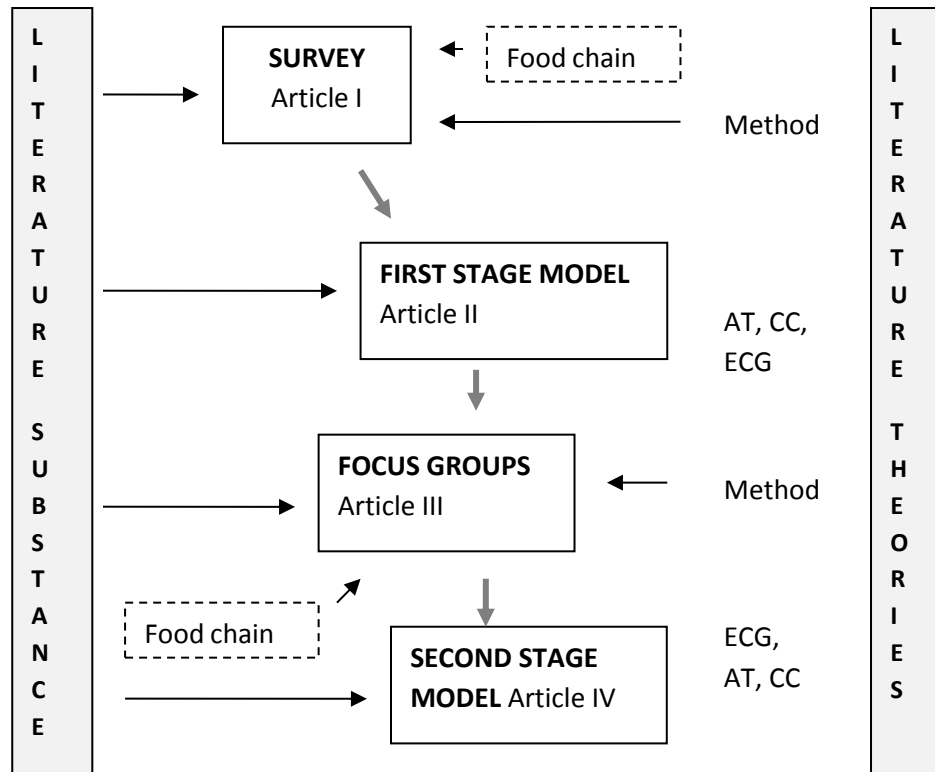
Shares of organic agricultural area 2005 - 2015 and goals

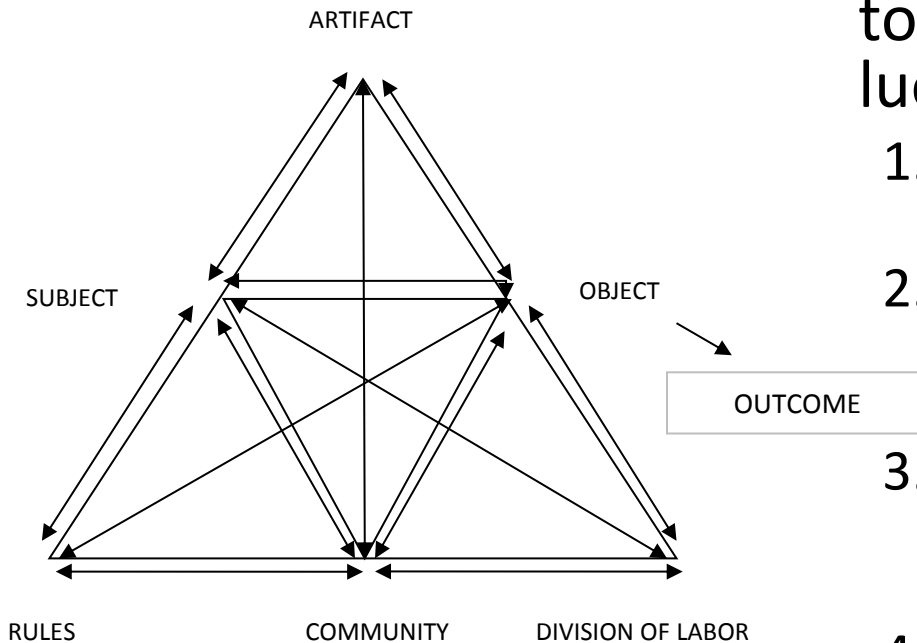

Väitökseni analysoi suomalaisen ruokaketjun nykytilaa ja esittää keinoja, joiden avulla hallituksen luomutavoitteet olisi mahdollista saavuttaa

Teorioita ja kirjallisuutta

Perusristiriidan aiheuttamat esteet kehittymättömyyden taustalla

- Suomalaisen ruokaketjun toiminnan malli >< hallituksen luomutavoitteet
  1. Luomutiedon vähäisyys heikentää luomun asemaa
  2. Vallan epätasainen jakautuminen ruokaketjussa heikentää yhteistyötä
  3. Suomen heikentynyt kilpailukyky ja alijäämäinen ulkomaankauppataase
  4. Lainsäädännön kyvyttömyys vähentää negatiivisia ulkoisvaikutuksia

Toimenpiteet innovaatioperustassa

- Luomuopintoja saatava korkeakouluihin
- Luomutietoa tuotettava peruskoulujen oppimateriaaleihin
- Luomututkimus turvattava osana muuta kansainvälisen tason biotalouden tutkimusta
- Luomutietoutta annettava kansalaisille ja korvata subjektiivinen tieto tavanomaisesta ruokaketjusta tutkimukseen perustuvalla

työkalu
ntola
aaperä
viherlannoite
globaal
ntotapa
kuluttaja
edelläkävi

Toimenpiteet innovaatioympäristössä

- Ruokaketjun toimijoista ja virkamiehistä perustettava komitea sopimaan lainsäädäntötulkinnoista
- Kansallisia haittaveroja asetettava torjunta-aineille ja väkilannoitteille
- Kouluihin perustettava luomuruokatuki

Toimenpiteet innovaatiotoiminnassa

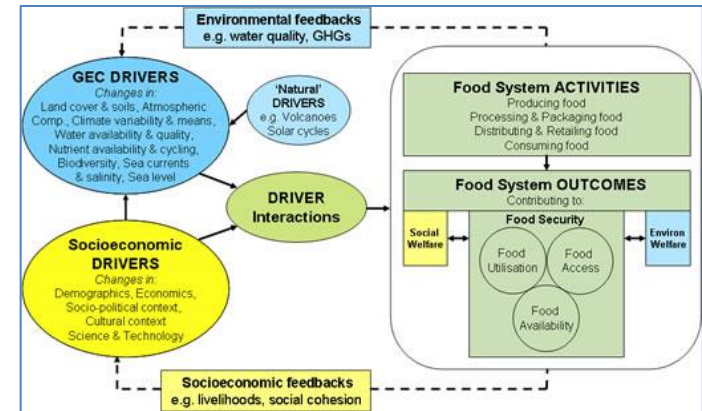
- Ruokaketjun toimijoiden tulee organisoitua ruokaketjutason yhteistyöhön
- Pro Luomun toimintaa tulee tehostaa ottamalla kuluttajat mukaan toimintaan yhteiskehittelyn (co-creation) periaatteiden mukaan
- Muodostaa luomulle oma SHOK, missä tutkimus, kehitystyö ja elinkeino voivat kehittää luomua yhdessä
- Alentaa luomuruoan arvonlisäveroa

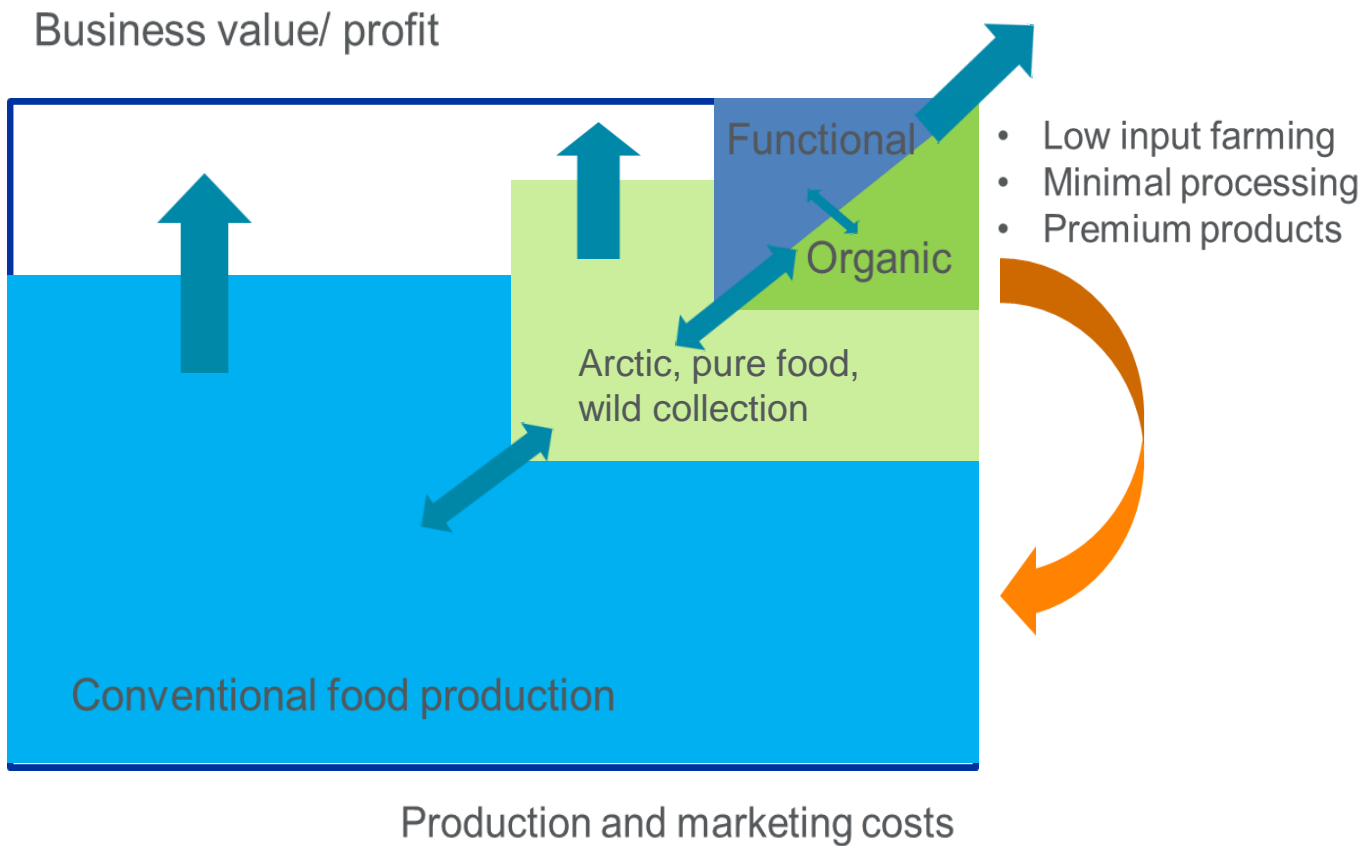

PRO LUOMU

Miten tästä eteenpäin

- Luomu (ohjelma) tulee asemoida uudelleen
- Luomuohjelma tulee myydä oikealle kohderyhmälle ja kiinnittää muihin ohjelmiin sekä suomalaiseen ruokajärjestelmään
- Esittämäni toimenpiteet tulee arvioida ja ottaa käyttöön tarvittavassa määrin

Yhteenveto

- Hallituksen tavoitteet ovat realistisia, mutta sekä välineet, että ruokaketjun toiminnan malli ovat vääriä
- Tiedon objektiivisuudella ja saatavuudella on suuri merkitys
- Tekemällä yhteistyötä, voidaan asettaa yhteisiä tavoitteita, tasata vallanjakoa ja luoda arvopohjaa

Luomuruokaseminaari 15.11.2016

Mikkelin yliopistokeskuksen auditorio, Lönnrotinkatu 5

Luomuruokaseminaarissa käsitellään luomuruoan käytön tilannetta ammattikeittiöissä, mahdollisuutta vaikuttaa luomuruoan osuuden kasvattamiseen kustannuksia lisäämättä, paikallisia innovatiivisia ratkaisuja, luomun elinkaarianalyysin tuloksia sekä luomun käytön aluetaloudellisia vaikutuksia. Kuulemme myös, miten Ruotsissa, Södertäljen kunnassa on onnistuttu kasvattamaan luomun osuutta julkisissa ruokapalveluissa.

Seminaari on osa Luomuinstituutin jalkauttaminen-hanketta ja se on avoin ja maksuton kaikille.

Kiitoksia mielenkiinnostanne!

[VÄITÖSKIRJA](#)

